

Anca PECICAN

**Dicționar de termeni economici
spaniol-român**

**Editura ASE
București
2023**

ACADEMIA DE STUDII ECONOMICE DIN BUCUREȘTI

Copyright © 2023, Editura ASE

Toate drepturile asupra acestei ediții sunt rezervate editurii.

Editura ASE

Piața Romană nr. 6, sector 1, București, România

cod 010374

www.ase.ro

www.editura.ase.ro

editura@ase.ro

**Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
PECICAN, ANCA**

Dicționar de termeni economici spaniol-român / Anca Pecican. -

București : Editura ASE, 2023

Conține bibliografie

ISBN 978-606-34-0426-9

81

33

Editura ASE

Redactor: Luiza Constantinescu, Claudia-Marinela Dumitru

Tehnoredactor: Claudia-Marinela Dumitru

Coperta: Claudia-Marinela Dumitru

Autorul își asumă întreaga responsabilitate pentru: ideile exprimate, corectitudinea științifică, originalitatea materialului și sursele bibliografice menționate.

Cuprins

Cuvânt-înainte	7
Lista abrevierilor	12
Dicționarul	13
Bibliografie	125

Cuvânt-înainte

În ciuda importanței crescânde a domeniului economic în cadrul relațiilor internaționale, în România s-a acordat puțină atenție realizării de resurse menite să sprijine traducerea economică specializată și comunicarea în afaceri în limba spaniolă. Acest dicționar terminologic bilingv spaniol-român își propune să contribuie la umplerea acestui gol pe piața românească de resurse terminologice, adresându-se traducătorilor și studenților la științe economice, care își propun să participe în programe de mobilitate, angajaților companiilor de outsourcing, românilor care lucrează pe teritoriul țărilor de limbă spaniolă, precum și vorbitorilor de limbă spaniolă din România.

Selecția termenilor a urmat criteriile relevanței, al actualității și al frecvenței. Prin urmare, în dicționar au fost incluși termeni folosiți în mod curent în corpusul consultat, menționându-se numai acele sensuri specifice domeniului economic. Din aceleași rațiuni au fost incluse și anglicisme foarte frecvente în comunicarea de afaceri în cele două limbi. Din punctul de vedere al gradului de specializare, pornind de la distincția lui Cabré (1991: 57-60), această lucrare cuprinde atât (a) lexic strict specializat, aparținând terminologiei economice tehnico-științifice specifice domeniului sau subdomeniilor indicate, cât și (b) lexic cu nivel mai redus de specializare, aparținând unui „trunchi comun” aflat la intersecția dintre lexicul economic și cel al limbii generale. Acesta din urmă prezintă o difuzare mai largă, fiind des întâlnit în presă, manuale sau materiale cu grad mediu sau scăzut de specializare, destinate publicului larg. Sunt cuprinși în această categorie atât termeni care au migrat dinspre limbajul specializat către lexicul comun (*sindicato*, *demanda*, *impuesto*, *interés* etc.), cât și termeni cu grad scăzut de specializare, provenind din lexicul comun și folosiți în mod frecvent în textele economice (*subir*, *caer*, *sensible*, *dar de baja* etc.). În al treilea rând, dicționarul cuprinde (c) termeni aparținând altor domenii specializate care au tangență cu cel economic. Din acest punct de vedere domeniul juridic este cel mai bine reprezentat. Dată fiind importanța legilor în reglementarea multor fenomene economice, pentru a veni în interesul cititorului, un dicționar terminologic economic nu poate face abstracție de termenii juridici relevanți.

- (a) *sindicación de deuda (FIN.), socio comanditario, devengado (CONT.)*
- (b) *demanda, sindicato, sensible, caer, dar de baja*
- (c) *concurso de acreedores (JUR.), contrato de hipoteca (JUR.), coeficiente de correlación (STAT.)*

În conturarea cât mai precisă a sensului specializat s-a urmărit menționarea sintagmelor sau termenilor compuși din care cuvântul-titlu face parte (*banda*), precum și a unor contexte lingvistice reprezentative pentru domeniul economic (*subir, absorber*). În cazul altor termeni s-au inclus scurte explicații (*absorber 2.*).

banda (*s. f.*) interval, bandă, plajă; ~ *de apertura (BV)* interval de deschidere; ~ *de cierre (BV)* interval de închidere; ~ *de fluctuación* bandă de volatilitate, interval de variație; ~ *salarial (RU)* plajă salariaală

subir (*v. i., t.*) a crește, a (se) majora, a (se) ridica; *los precios han subido (en) un 2%* prețurile au crescut cu 2%

absorber (*v. t.*) 1. a absorbi, a consuma 2. (d. societăți) a absorbi, a prelua, a fuziona cu; [...] *el mercado inglés absorbe el 20% de las exportaciones* piața engleză consumă 20% din exporturi

Intrările acestui dicționar bilingv terminologic sunt organizate în ordine alfabetică. De obicei cuprind un singur cuvânt-titlu care poate fi urmat de o serie de termeni compuși din care acesta face parte, precum în exemplul lui *valor*. În cazul termenilor polisemici, sensurile sunt marcate prin numerotare. Cuvântul-titlu este întotdeauna însoțit de mărci morfologice și, în multe cazuri, stilistice. De asemenea, și termenii compuși incluși în aceeași intrare pot fi urmați de mărci de subdomeniu (diastatrice) și, uneori, diatopice (*Am.*).

valor (*s. m.*) 1. (*BV, FIN., CONT., COM.*) valoare, preț, cotație 2. (*pl.*) (*BV*) titluri de valoare, hârtii de valoare 3. (*pl.*) bunuri de valoare, obiecte de valoare, valori, active; ~ *a la par (FIN., BV)* valoare la paritate; ~ *absoluto (MAT., STAT.)* valoare absolută; ~ *actual (FIN.)* valoare prezentă; ~ *actual neto (FIN.)* valoare prezentă netă; ~ *adquisitivo (COM.)* valoare de achiziție; ~ *agregado (Am.)* valoare adăugată; ~ *al vencimiento (FIN.)* valoare la scadență; ~ *añadido* valoare adăugată [...]

Bazându-se pe surse documentare variate precum publicații de specialitate în cele două limbi, dicționare terminologice specializate, presa economică, site-uri web de specialitate, dicționare generale, această lucrare cuprinde o bază variată de termeni, din diferite subdomenii economice. Cu scopul de a oferi o precizie cât mai mare corespondențelor între termeni s-a urmărit specificarea subdomeniului în care se circumscriu sensurile acestora. Mărcile stilistice de subdomeniu devin cu atât mai necesare cu cât există termeni care prezintă sensuri diferite în subdomenii diferite (*franquicia*). Pe de altă parte, anumite intrări conțin termeni compuși care pornind de la aceeași bază lexicală au sensuri specifice în funcție de subdomeniul în care sunt folosiți (*orden*).

franquicia (*s. f.*) 1. (*COM.*) franciză 2. (*COM.*) francizare, concesiune 3. (*FISC.*) scutire (de taxe) 4. (*ASIG.*) franșiză

orden (*s. f.*) (*BV, BANC.*) ordin (de tranzacționare), comandă, mandat, dispoziție; (*Am.*) (*COM.*) comandă; ~ *abierta* (*GTC*) (*BV*) ordin valabil până la anulare; [...] ~ *de pago* (*OP*) (*BANC.*) ordin de plată (*OP*); [...] ~ *de secuestro de bienes inmuebles* (*JUR.*) ordin de sechestru pe bunuri imobile [...]

Pornind de la literatura de specialitate, s-au considerat drept reprezentative pentru domeniul amplu al economiei subdomeniul asigurărilor, cel al bursei de valori, subdomeniul bancar, cel financiar, cel al comerțului, cel al contabilității, cel al fiscalității, cel al resurselor umane, marketingul, publicitatea, logistica și, respectiv, turismul. Din perspectivă interdisciplinară, anumite domenii precum cel juridic, cel industrial, cel al matematicii și cel al statisticii, având statut de sine stătător, independent de domeniul economic, sunt menționate în acest dicționar în cazul termenilor pe care îi au în comun cu domeniul economic și care interesează cititorul. Pentru situarea mai precisă în aria conceptuală a comerțului a sensului anumitor sintagme fixe (*en fábrica*), s-a optat și pentru includerea mărcii *Incoterms* alături de cele ale subdomeniilor menționate.

en fábrica (*INCT.*) franco fabrică (*EXW*)

Toate aceste subdomenii au fost semnalate prin intermediul mărcilor diastratice specifice prezentate în lista abrevierilor, situate de obicei după mărcile morfologice, după indicativul numeric al sensului în cazul termenilor polisemici,

sau imediat după un anumit termen compus. Mărcile diastratice sunt reprezentate prin litere majuscule cursive. În cazul în care termenii compuși aparțin aceluiași subdomeniu precum cuvântul-titlu, marca diastratică s-a specificat numai în cazul termenului-titlu pentru a nu îngreuna parcurgerea informației de către cititor.

Chiar dacă anumite subdomenii pot fi considerate mai restrânse, de exemplu publicitatea sau logistica, decât altele precum domeniul contabilității sau cel financiar, nu s-a urmărit o fragmentare foarte detaliată a domeniului economic. Din această cauză există termeni care nu sunt caracterizați prin marcă de uzaj, aparținând domeniului economic general.

Pe de altă parte, anumiți termeni sunt însoțiți de abrevierile specifice sau acronimele pe care le au în cele două limbi. Pentru a evita crearea anumitor confuzii, acestea au fost semnalizate prin litere capităluțe, precum în exemplul de mai jos.

orden de pago (OP) (BANC.) ordin de plată (OP)

În ceea ce privește varietățile celor două limbi, predomină spaniola peninsulară și româna vorbită în România. În cazul anumitor termeni economici spanioli, foarte frecvenți și care prezintă polisemie în funcție de varietatea lingvistică s-a considerat utilă menționarea mărcii diatopice înaintea sensului respectiv, precum în exemplul lui *rentar* 2.

rentar (*v. t., i.*) 1. a renta, a aduce câștig, a fi rentabil 2. (*Am.*) a închiria, a da / lua în chirie

În alte cazuri, marca diatopică semnalează denumiri ale anumitor documente, organizații etc. stabilite prin lege în interiorul unui stat.

Presupuestos Generales del Estado, los (Es.) bugetul de stat, Bugetul General Consolidat (*Ro.*)

Limitele acestui dicționar terminologic bilingv se datorează în primul rând caracterului vast al domeniului economic, ceea ce a făcut dificilă includerea tuturor termenilor cu grad înalt de specializare pentru fiecare subdomeniu în parte. Prin urmare, această primă ediție care cuprinde în jur de 6.000 de termeni economici

în fiecare dintre cele două limbi se dorește a fi extinsă din punct de vedere cantitativ în viitor. Pe de altă parte, dinamica fenomenelor de tip economic și a cunoașterii impune o actualizare periodică a bazelor terminologice, ceea ce face necesară apariția unor ediții ulterioare și în cazul acestui dicționar.

O altă direcție în care lucrarea de față ar putea fi extinsă o reprezintă includerea unei cantități mai mari de termeni economici uzuali în spaniola vorbită pe continentul american.

În speranța că această lucrare se va dovedi de ajutor în diferite demersuri de traducere economică, studiu, cercetare, comunicare specializată în limbile spaniolă și română etc., autoarea mulțumește anticipat celor care vor transmite sugestii în vederea îmbunătățirii prezentei ediții.

Autoarea